

NOTAT VEDR. AGDER ENERGI NETTs (AENS) SMARTMÅLERE I ALMINNELIGHET OG DISSES SKITTENSTRØMSGENERATORER I SÆRDELESHEHET.

Dag Jørgen Høgetveit; 30. mars 2020

Agder Energi Nett AS har sendt rundt seg uforskammede brev som lar mottakeren forstå at strømmen kommer til å bli borte fra fryseboksen m.m. om han ikke "straks" gjør som de vil. Det er ikke bare udannet; brevene er lovstridige. (Se mer herom i artikkel Lysene skal nå slukkes rundt på Agder; Setesdølen 26.03.20; einarflydal.com og kommentar-avisa.no.)

AMS (Avanserte (tidvis benevnt Automatiske) Måle- og Styringsssystem) er etter Forskrift om kraftomsetning og netttjenester § 4-1 pålagt nettselskap (men ikke derfor anleggseier, sluttbruker) å installere i hvert målepunkt - med noen unntak, herunder hvor "installasjonen er til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker"; hvoretter nettselskap innvilger AMS-fritak kun etter en lege-/psykologattest de i realiteten ikke har krav på da også annen relevant dokumentasjon kan fremskaffes.

"Plikten til å installere smartmålere etter MAF <nevnte> § 4-1 retter seg mot nettselskapene, og ikke sluttbrukerne. For å kunne gjennomføre forpliktelsen til å installere smartmålere hos hver enkelt sluttbruker, må derfor nettselskapene selv sørge for å etablere et privatrettslig grunnlag for dette. I praksis er dette gjort ved at plikten nettselskapene har til å installere smartmålere, speiles i avtalevilkårene mellom nettselskapet og sluttbrukeren", skriver Adv.firm. Erling Grimstad AS(1); og "Retten kan ikke se av nettleieavtalen at det er tatt inn et avtalevilkår som eksplisitt gjelder kundens plikt til å bytte til AMS-måler", skriver Kristiansand tingrett i kjennelse hvor AENS begjæring om midlertidig forføyning for bl.a. tilgang til å installere AMS, forkastes.(2)

AMS-konseptet nytter automatisk fjernkommunikasjon - dataoverføring. Like fullt er en slik installasjon uten aktiv kommunikasjon (og da med manuell avlesning) fremdeles Avansert. Forskriftens ordlyd synes innebære at der fritak innvilges grunnet (helsemessig) "ulempe" så kan fritaket omfatte både kommunikasjonsdel og 'resten'.

Hvis forarbeider til bestemmelsen skulle gi entydig definisjon av AMS hvor kommunikasjon eksplisitt inngår i definisjonen, da kan forståelsen av forskriften bli en annen. (I en evt. el-stengningssak er problematikken dog sekundær - se neden.)

'Gammeldags', analog strømmåler responderer på effektuttak, men har selv ingen strømforsyning. Enhver digital strømmåler (AMS eller ikke) har strømforsyning med AMPS, Switch Mode Power Supply, strømforsyning med brytermodus, som regulerer spenning ved å skru strømmen av og på titusener til hundretusener ganger pr sekund. Dette genererer egne frekvenser som kan gjenfinnes på strømmettet som 'skitten strøm' - en årsak til 'klumpen', feritten som typisk monteres på apparatledninger for å unngå feil-funksjon og skade. Som 'basis-frekvensen', 50Hz, kan også skittenstrøm forlate ledningen/apparatet og entre omgivelsene. Hvilket er et kjent opphav til helseplage.

AMS-installasjonene hevdes produsere svært lite skittenstrøm. Like fullt rapporteres om vesentlige plager etter installasjon av slik måler uten kommunikasjon, dvs. med frakoblet senderfunksjon. (Det spekuleres bl.a. i om jordingsforhold er en variabel med betydning. Da jordpotensiale kan være både svakt samt variere, vil vel dette kunne vedbli en variabel.)

For den som allerede har helse-'utfordringer' med elektrisitet på 50Hz og evt. en mengde andre frekvenser, gjelder ikke en 'grav først, spør siden'-tilnærming da slik vil kunne medføre økte plager og endog sensibilisering.

Gjeldende tilnærming består i generell unngåelse, minimering av støykilder samt det elementære, nemlig avståelse fra enhver unødvendig støykilde som ikke kan frakobles. En digital strømmåler er en slik unødvendig støykilde - om ikke fra et AS-perspektiv, så fra et helse-perspektiv.

Med slik bakgrunn (og også det faktum at flere grupperinger (og det ikke i mangel av bedre hobby) arbeider med problemutredning samt skjerming); med slik bakgrunn kan ikke rimelig hevdes at innsigelse til stengningsvarsel, innsigelse basert på skittenstrøms-problematikk og i kombinasjon med innvilget AMS-fritak, at slik innsigelse er "åpenbart grunnløs". Som konkludert av Adv. firm. Simonsen Vogt Wiig AS(3) : "... en kundes innsigelse mot stengingsgrunnlaget, der denne begrunnes med f.eks. frykt for økt strålefare og dermed økt helse- og miljørisiko (sett i forhold til den måler kunden har i dag) neppe kan kategoriseres som "åpenbart grunnløs" <jf. Forbrukerkjøpsloven § 48a>. Dette tilsier at nettselskapet ... ikke kan stenge av strømmen." (Hvorav følger at AEN fremdeles må ha tilgang på 'mekaniske', helanaloge strømmålere både til erstatning for evt. defekte slike og fordi aktuelle målepunkt 'flytter' om personen flytter.) Å evt. måtte bevise at en innsigelse mot et stengningsvarsel, en innsigelse av helse- og/eller personvernmessig karakter, er "åpenbart grunnløs" - det blir en oppgave for AEN.

"Nettselskapene har rett til å bestemme type måleutstyr etter standardvilkårene § 5-1. Denne retten må forstås i samsvar med de forpliktelser og begrensninger som myndighetene har pålagt nettselskapene. Dette er en konsekvens av at standardavtalen for nettleie må fortolkes i samsvar med lov og forskrifter, og nettselskapets tilknytningsvilkår, jf. standardvilkårene for nettleie § 4-2. Den praktiske konsekvensen av dette er at nettselskapenes rett til å pålegge sluttbrukere installasjon av smartmålere, er identisk med, og ikke strekker seg lenger, enn nettselskapenes plikt til å installere smartmålere etter MAF § 4-1. En slik forståelse av forholdet mellom standardvilkårene § 5-1 og gjeldende forskrifter om måling og avregning er også lagt til grunn i Olje- og energidepartementets forvaltningspraksis ved behandling av klager over vedtak om fjerning av smartmålere. Sluttbrukernes plikt etter nettleieavtalen <om nettleieultimatomet skulle innebære slik plikt; jf. siterte tingrettskjennelse> til å akseptere installasjon, er på denne bakgrunn identisk med nettselskapenes plikt til å installere smartmålere etter MAF § 4-1" hvor listes fritak. (Grimstad s.49-0) Spørsmål: Gjelder en annen forståelse der hvor AMS-fritak er innvilget og nettselskap ønsker å installere smartmåler uten kommunikasjon evt. en ren digitalmåler - noe som ikke sorterer under "de forpliktelser ... myndighetene har pålagt nettselskapene"?

AEN argumenterer gjentagent i varierende form med "Justervesenets krav til målenøyaktighet", hvilket synes skulle inngi en forestilling om at Justervesenet krever målerbytte.

På enkelt, konkret spørsmål (e-post 20.01.20) til Justervesenet, "Er gamle, mekaniske strømmålere ikke lenger godkjent?", finnes intet i Justervesenets svar (27.01.20) som tilsier at svaret skulle være "De er ikke lenger godkjent".

AEN bruker ellers hevde være pålagt skifte "alle" målere.

Og igjen: I brev fra Olje- og energidepartementet til Solvår Werenskiold (04.12.19) fremgår at pålegg ikke omfatter abonnenter med innvilget AMS-fritak.

AVSLUTNINGVIS

EU-parlamentets forskningstjeneste (EPRS, European Parliamentary Research Service) skriver i en 'Briefing', mars 2020 vedr. "Effects of 5G wireless communication on human health" (p.9) at "FNs universelle menneskerettighetserklæring, Helsingsfors-avtalene <"Accords"> og andre internasjonale avtaler anerkjenner at informert samtykke forut for intervensjoner som kan påvirke menne-

skelig helse er en essensiell, fundamental menneskerett, som blir enda mer omstridt <"controversial"> når tatt i betraktning barns og unge menneskers eksponerthet." ("The UN Universal Declaration of Human Rights, the Helsinki Accords and other international treaties recognise that informed consent prior to interventions that might affect human health is an essential, fundamental human right, which becomes even more controversial when considering children's and young people's exposure.")

"... informed consent prior to interventions that might affect human health ..."

AMS er for de fleste pr idag den mest innvaderende enkeltkilde til elektromagnetisk støy. I biologisk forstand kontinuerlig eksponering. (Teknologivalget er nettselskapets eget - de kunne valgt en helkablet, separatkablet (evt. fiber) løsning. Dyrt? Javisst.)

AEN har ikke innhentet "informert samtykke" (et evt. samtykke vil ramme naboer i vid omkrets).

AEN har ikke engang informert - dvs. det har de jo; aktivt desinformert ved å opplyse om noen få sekunders dataoverføring fire ganger i døgnet på et strålingseffektnivå langt under hva som kan være aktuelt. Samtidig som AEN aktivt har valgt ikke å informere om kontinuerlig stråling generert ved AMS-installasjonenes kontinuerlige 'samtale' seg imellom - det hører med til systemets oppsett som maskenettverk.

Det vises ellers til memorandumet Agder Energi og smartmålerproblemet; kommentar-avisa. no 08.02.20.

ETTERSKRIFT

Aust-Agder kraftverk leverte strøm i ledningen tiår etter tiår (riktignok uten nødvendige advarsler, man visste kanskje ikke bedre; idag met man(4); men) de leverte - uten trusler og bare avbrutt av et og annet tungt snøfall eller vindfall. En forvaltningsbedrift som siktet på å tjene folket, tjene nasjonen - ikke tjene penger. En fin tid.

Konsernsjef i Agder Energi, Steffen Syvertsen, holdt i Nationen 31.12.19 et heller ildfullt forsvar for Skottlands-kabelen sin - også kalt North Connect - under tittel "Klimafiendtlig kabelpopulisme".

Om Syvertsen et al.s kabel forteller Høgne Høngset (Nationen 24.03.20) at "Hvis kabelen vil redusere CO2-utslippene i Skottland, som aktørene bak kabelen påstår, så vil utslippene på kontinentet øke mye mer enn dette. Det er fordi NorthConnect bare "flytter" eksport fra kontinentet til Storbritannia, og CO2-innholdet i kraftmiksen er mye høyere på kontinentet enn det er i Storbritannia." Interessant både for den som lar seg rive med av karbon-hysteriet og for den som følger litt med i det miljøindustrielle kompleks' klima-argumenter.

Høngset gjengir "fra NVEs vurdering: "Våre analyser viser at tiltaket trolig ikke er bedriftsøkonomisk lønnsomt, dersom det på inntektssiden kun tas hensyn til handelsinntektene. Etter vår vurdering er det ikke først og fremst inntektene på forbindelsen som representerer den økonomiske gevinsten for NC, men den verdiøkningen som skjer på kraftproduksjon gjennom den prisøkningen kabelen gir."

På enklere.norsk: NorthConnect er ikke lønnsom som eget prosjekt. Men prisen på all strøm i Norge vil gå opp på grunn av kabelen, og dette tjener alle kraftselskapene på."

Der er beregnet et årlig 'samfunnsøkonomisk overskudd' på ca. 390 millioner; en "netto, etter at NorthConnect vil gi Statnett betydelige tap på sine nåværende kabler" når eksport flyttes fra kontinentet til Storbritannia. "Effekten av at vi vil konkurrere med vår egen gasseksport til Storbritannia er ikke tatt

med av NVE. En rapport utarbeidet av Markedskraft AS for Industri Energi, tilsier at det vil tape på gass-salget kan bli mye mer enn "overskuddet" av NorthConnect."

4

"Økte strømpriser svekker konkurransekraften i alt norsk næringsliv. Det telles ikke med. Det gjør heller ikke risikoen for at deler av prosessindustrien, som har opp til 40 prosent av kostnadene knyttet til energi, kan bli flagget ut."

Norsk Industris styreleder "Helge Aasen, administrerende direktør Stein Lier Hansen og fem bedriftsledere gikk 15.1. i år ut med en artikkel i Fedrelandsvennen: "Ny strømkabel til Skottland - hva vil det koste oss?".

Norsk Industris svar på dette: "Dersom vi legger NVEs analyser til grunn, kan vi forvente en gjennomsnittlig kostnadsøkning på ca 2,4 øre/kWh inkl. økte nettleiekostnader. Så for norske forbrukere vil kabelen kunne medføre en kostnadsøkning på ca 3 milliarder kroner per år eller hele 120 milliarder i kabelens levetid."

I realiteten er dette ingen nasjonal verdiskaping, bare flytting av 3 milliarder per år fra forbrukerne til kraftselskapene."

Men - så lenge man de facto mener seg fritatt hensyn til enkeltmennesker, folkehelse og nasjonaløkonomi, kan det sikkert være morsomt i konserndireksjonen.

REFERANSER

1. Adv.firm. Erling Grimstad AS; rapport; Oversikt over relevante spørsmål som er knyttet til risikoen for negative effekter av AMS (smartmålerne). Inngår i publ. Smartmålerne, jussen og helsa (m. 207-siders vedl. av Einar Flydal); Z-forlag eller einarflydal.com; nettutgave 08.07.2018, s.47-8.
2. Kristiansand tingrett; kjennelse av 17.09.2018; saksnr. 18-124406TVI-KISA/06; s.4.
3. Adv.firm. Simonsen Vogt Wiig AS; notat; Vurdering av nettselskapets rett til å stenge strøm; 19.11.2018; stoppsmartmaalerne.no ; s.1.
4. Eks.vis. Milham, Samuel; Historical Evidence that Electrification Caused the 20th Century Epidemic of 'Diseases of Civilization'; Medical Hypotheses 74:337-45; 2010. Arthur Firstenberg's bibliografi (Den usynlige regnbuen - Historien om elektrisiteten og livet; Z-forlag 2018, s.567) lister (også) Milham, Samuel; Dirty Electricity: Electrification and the Diseases of Civilization; New York: iUniverse; 2010.

(For den som er engasjert av 'utslipp', fortrinnsvis av el-utslipp, kan tilføyes

Bandara, Priyanka & Carpenter, David O.; Planetary electromagnetic pollution: it is time to assess its impact; The Lancet, Vol.2, Dec. 2018; (temaet også behandlet i Firstenberg).)